

KESAN PEMBANGUNAN DIGITAL KE ATAS TARAF
SOCIOEKONOMI MASYARAKAT LUAR BANDAR:
KAJIAN KEPERIBAINGANG

CHE MARINA BINTI MOHAMAD RAHIM

JABATAN EKONOMI
FAKULTI PENGURUSAN DAN EKONOMI
UNIVERSITI MALAYSIA TERENGGANU

2020

CIA 8720

1100088979

Pusat Pembelajaran Digital Sultanah Nur Zahirah (PPD)
Universiti Malaysia Terengganu

LP 11 FPE 2 2008

1100088979

1100088979
Kesan pembangunan digital keatas taraf sosioekonomi masyarakat luar bandar : kajian kes Pahang / Che Marina Che Ibrahim.

**PUSAT PEMBELAJARAN DIGITAL SULTANAH NUR ZAHIRAH
UNIVERSITI MALAYSIA TERENGGANU (UMT)
21030 KUALA TERENGGANU**

1100088979

1100088979

Lihat Sebelah

HAK MILIK

PUSAT PEMBELAJARAN DIGITAL SULTANAH NUR ZAHIRAH

**KESAN PEMBANGUNAN DIGITAL KE ATAS TARAF SOSIOEKONOMI
MASYARAKAT LUAR BANDAR: KAJIAN KES PAHANG**

CHE MARINA BT CHE IBRAHIM

**LAPORAN PROJEKINI MERUPAKAN SEBAHAGIAN DARIPADA
KEPERLUAN UNTUK MENDAPATKAN IJAZAH SARJANA MUDA
EKONOMI (SUMBER ALAM)**

**JABATAN EKONOMI
FAKULTI PENGURUSAN DAN EKONOMI
UNIVERSITI MALAYSIA TERENGGANU**

2008

PENGAKUAN

Saya akui kertas projek (EKN 4998/9) ini adalah hasil kajian saya sendiri kecuali sumber-sumber lain yang saya jelaskan rujukannya melalui bibliografi yang dilampirkan.

Tarikh: 05/05/08

Osprey
CHE MARINA BY CHE IBRAHIM
UK11268

DECLARATION

I hereby declare that this Project Paper (EKN4498/9) is the result of my own investigation and findings, except where otherwise stated. Other sources are acknowledged by giving explicit reference and bibliography is appended.

Date: 05/05/08

Lipu
.....
CHE MARINA BT CHE IBRAHIM
UK 11268

PENGHARGAAN

Bersyukur ke hadrat Ilahi dengan limpah kurniaNya saya berjaya menyiapkan kertas kerja ilmiah ini dengan baik dan sempurna. Bagi memenuhi jam kredit bagi dua semester terakhir untuk subjek Kertas Projek (EKN4998/9).

Setinggi-tinggi penghargaan diucapkan kepada penyelia saya iaitu yang amat dihormati Pn. Noorhaslinda Bt Kulub Abdul Rashid yang tidak jemu-jemu membimbang, memberi nasihat dan membantu dalam menyelesaikan masalah yang timbul sepanjang menyiapkan kertas kerja ilmiah ini.

Ribuan terima kasih juga saya hulurkan buat semua kakitangan dan pensyarah program Sarjana Muda Ekonomi (Sumber Alam) yang terlibat secara langsung dan tidak langsung dalam memberikan tunjuk ajar, teguran yang membina, semangat untuk berjaya sepanjang projek ini dijalankan. Jasa kalian amatlah saya hargai.

Penghargaan tidak terhingga ditujukan buat keluarga tersayang. Akhir sekali, jutaan terima kasih saya hulurkan buat rakan-rakan seperjuangan dan orang perseorangan yang telah membantu dalam menjayakan projek ini hingga ke akhirnya.

Sekian, terima kasih

Che Marina Bt Che Ibrahim,
No. 34 Lorong Teratai 2,
Perkampungan Teratai Kuala Pahang,
26600 Pekan, Pahang Darul Makmur

Che_liena@yahoo.com

ABSTRAK

Kajian ini adalah untuk membuat analisis perbandingan taraf sosioekonomi di antara dua kawasan yang mempunyai kemudahan teknologi digital dengan kawasan yang tidak mempunyai kemudahan teknologi digital. Berdasarkan kajian lepas yang dijalankan oleh Niles dan Hanson (2003), mendapati bahawa kawasan yang berbeza-beza dari segi kemudahan digital adalah faktor utama yang menyukarkan perolehan capaian dan penggunaan teknologi maklumat. Manakala kajian oleh e-Bario (1990) pula, mendapati bahawa “tele centre” komuniti mampu meningkatkan kehidupan marginal kumpulan komuniti kecil dan pedalaman di Sarawak. Fan dan Xiaobo (2004) pula, menyatakan infrastruktur pedalaman dan pendidikan memainkan peranan yang penting dalam menerangkan perbezaan produktiviti pedalaman bukan pertanian berbanding produktiviti pertanian. Kaedah yang digunakan dalam kajian ini ialah kaedah persamaan sistem iaitu “Seemingly Unrelated Regression” bagi mengenalpasti hubungan pembolehubah bebas dengan pembolehubah bersandar di kawasan yang berlainan. Hasil kajian membuktikan bahawa wujudnya kesan yang positif antara pembolehubah bebas dan bersandar akibat daripada pembangunan digital yang dijalankan. Responden yang berada di kawasan yang mempunyai pembangunan digital mempunyai taraf hidup yang lebih baik berbanding responden di kawasan yang tidak mempunyai pembangunan digital. Hal ini, dapat ditunjukkan oleh perbezaan taraf pendidikan isi rumah dan pendapatan responden di kedua-dua kawasan kajian. Oleh itu, kajian ini mencadangkan beberapa strategi untuk digunakan oleh penggubal dasar bagi merangka pelbagai dasar serta program bagi mencapai matlamat untuk meningkatkan kadar celik IT.

Kata kunci: Tele centre, “Seemingly Unrelated Regression”, bandar, luar bandar

ABSTRACT

This study analyzed the socioeconomic status for two region with technology digital and no technology digital. Based on previous research studies, Niles and Hanson (2003) found that the differences area is the main factor in accessing and using the information technology. While, e-Bario (1990) found that community with "tele centre" are able to increase marginal life rural and small community in Sarawak. Other than that, Fan and Xiaobo (2004) found that rural infrastructure and education is the main factor in explain the differential between rural productivity nonagricultural and agriculture. In order to show the relationship between "tele centre" and other variable, the system equation "Seemingly Unrelated Regression" will be used. Based on the findings, it show that there are significant result between household standard of education and respondent income in both study area. The result show the positive effect between independent and dependent variable that caused by the implementation of digital development. Besides that with the area that have development digital, the respondent have better livelihood compare to the in area with no development digital. That is have significant comparative in education level and respondent income in both area. Therefore, this study suggests several strategies to be used by policy maker to draft various policy and program to achieve the aim increased rate of "celik IT".

Key words: Tele centre, "Seemingly Unrelated Regression", urban, rural